

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 n. 1/2 n. 1 n. 60 "
 n. 1/4 n. — n. 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 n. 1/2 n. 3 "

Numerul singuraticel se
 vind în Cluj cu 5 fileră,
 într'alte locuri cu 6 fil.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE SE
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-
 RIMEA LOCULUI CE
 OCUPĂ; FIE-CARE
 cm. □ COSTĂ ODATĂ
 10 FIL., DE 2 ORI
 8 FIL., DE 3 ȘI MAI
 MULTE ORI 6 FIL.

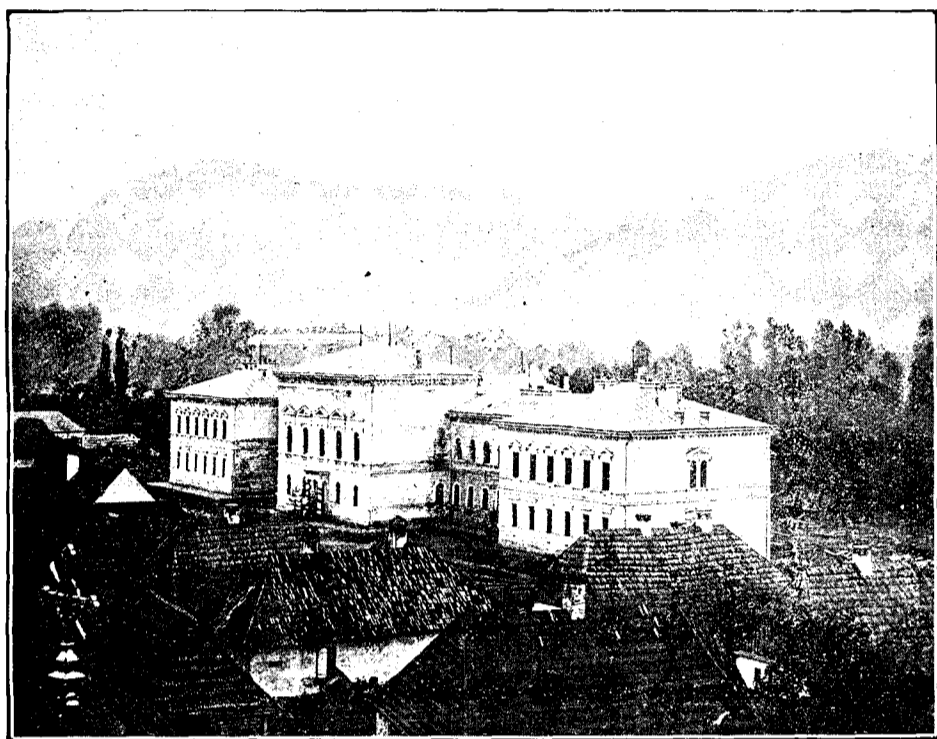
ADRESA:

"RĂVAȘUL"
 CLUJ — KOLOZSVAR
 JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Gimnasiul românesc din Năsăud.

Nepriceperea noastră.

Noi nu știm trăi cum trebuie să se trăiască. Noi nu pricepem și nu ne batem capul să pricepem, că traiul trăit de noi n'-o să ne ducă nici când la culme verde, că viața viețuită de noi n'-o să înverzască nici când codrul vieții noastre de nem, n'-o să reverse nici-când prisos și tihnă peste traiul nostru oropsit de pârdaș și focu-ita de sărăcie.

Trăim de pre-o zi pe alta, bine-rău — cum a lăsat Dzeu — fără să ne batem și

să ne sfărâmăm cât de cât drăguța de minte, ca să aflăm și să iscodim și noi căi și mijloce, cari să ne mai îmbuneze, să ne mai indulcească și nouă amăria traiului ce-l ducem de pre-o zi pe alta ca vai de capul nostru. Sărăcia, mânco-jaru, dacă e vorba de ea, să lipește și să ține de om ca scaiul de oie, și dacă n'ai îndrăsnela și priceperea s-o scuturi, te veștezește și te pune în grăpă cu zile.

Pământul îl știm brazda, și rodul îl știm aduce. Rupți de fôme, pârjoliți și supți de arșiță și ger, suntem vita de jug

a muncii noastre zilnice. Dar nu-i destul atâta. Nu stă în asta cumiștenia și priceperea. Pe lângă muncă și trudă trebuie și *cruțare*, ômeni buni.

Și noi asta n'-o avem, nouă asta ne lipsește. Nu știm cruța nice când ni-e sacul și hambarul găftuit de bucate soumpe, și asta e un păcat, e o pacoste rea pe noi, e o bătaie dela Dzeu. Luăm cu măsură și fără măsură, și prădăm și împrăștiem fără socotela. Când ni-e punga plină de bani, îi hopăim — cât ai bate'n palmi — pe mere-pere. Un crucer la Ițig și altul la Șloim, căci dora și ei ar trăi săracii; câțiva zloți pe cercei, sulemenituri și cisme ramôșe, la fată și la nevastă, alții câțiva pe peptar cusut în florii de mătășă și pe cisme încrețite pe sama noastră, căci vrem se vadă satu și droia de gură-cască, că noi avem bani și jucăm cum vrem, și că suntem domni pe punga noastră.

Iar mîntea, alduita de mîntea rumănescă, numai atunci vine, numai atunci stringem baierile pungii, când sună a gôlă, și când în sac n'a mai rămas decât un pumn de grăunțe. Atunci ne putem trage de cap. Putem fluera a pagubă și a ne blăstăma zilele, că e târziu, e prea târziu.

Șloim și Ițig să îmibuibă și înnotă în bine, iar noi stăm uluiți la mîntea și buimaci, vestezi la față și supți la trup de cumiștenia noastră. Jupânul, pe care-l fluiera și sburătoria ieri-alaltăieri laia de copii, azi e domnul satului. Și umflat în pene și buiac de traiul bun, și cocoțat, lighiôna urîtă, pe avutul strîns cu sudorea însângerată a moșilor și a strămoșilor noștri, ne pișcă, ne frige și ne arde ca cu foc.

FOIȚA RĂVAȘULUI.

De peste vară.

(2) Da posomorită este icôna stării poporului nostru; durerile lui sunt mari, ranele lui sângerează mereu... Când mă ved iarăși în seminar, mă simțesc ôreși-cum departe de acel popor în mijlocul căruia petrecând atât de bine mă simțiam. Năcazurile, suferințele și scăderile lui rënd pe rënd imi vin în mîntea. Și pôte că cugetând mai mult aș fi aflat cumcã corpul poporului mai sângerează încă și de alte rane, dar tîmpul nu-mi ierta se dau curs liber gândurilor, căci pe semne se apropiase tîmpul hotărit, când toți trebuie se fie în seminar. Rënd pe rënd se apropie cei „cu haine albastre” spre acelaș locaș de pace. Pe când sau adunat toți a sosit și tîmpul cinei. După cină se încep întrebările de sănătate, cei ce o duc mai bine la olaltă se aleg de o parte și încep ași povesti „pătaniile” de peste vară.

De o parte o grupă de „noviți” vîzîndu-se închiși între zidurile seminariului, vîzîndu-se lipsiți de libertatea de care se bucurau ca „studenți” își inneacă năcazul în cîntecul: „Supărat ca mine nu-i...”

De altă parte unul spune, cari sunt stările poporului dela ei din sat. Poporul e serman, „lipit pământului”, dând de năcaz a încercat a-și inneca năcazul dîndu-se cu totul patimei beției. Dar' nime nu dă beutură în cinste. Cine bea,

trebuie să și plătească. Dar de unde se plătească? Locul e puțin și nu prea roditor, mai ales că nici nu-i lucrat cum se cuvine, căci proprietariul în loc de a-și grijii de moșioră, mai bucuros își petrece tîmpul la Jupânul Ițig. Ca se pôtă îndestulî urita patimă a beției împrumută bani din bancă. Dar' fiind pământul lucrat rău, nu rodește, nu are de unde se plătească „camăta” așa că mai curund orî mai târziu banca le va lua totă moșioră er' el va rămănea pe „ulițele ômenilor.” Invătătorul nu-și cunoște chemarea. În loc de a grijii mai mult de instrucția mlădițelor tinere, mai mult se gîndește de „socotelele” sale așa, că purtând „geșefuri” împreună cu lipitorile satului nu încetă de a fi plagă pentru cel lipsit. Dar preotul? Mi-e greu, dar' trebuie se o spun. Idealul lui — ca și a celor mai mulți „preoți din legea veche”, — nu e binele sufletesc și vremelnic al credincioșilor, ci cei „șasă boi cu ciucuri (cănaci) în corno.” De predică nici vorbă nu pôte fi, nu numai că nu predică în Dumineci, dar nici la sîrbătorile cele mai mari, cum e Crăciunul, ss. Paști, ca și când nu preotului i-ar suna vorbele sfîntei Scripturî: „Mi datorință să vestesc, vai mie de nu voi vestî.”

Imi îndrept pașii spre altă trupă. Unul vorbește și semnele îngrijirii se pot observa pe fețele celor ce-l ascultă. Vorbitorul e din Marmația. Glasul lui nu e mai puțin tînguitor ca a celui de mai înainte. Poporul și prin aceste locuri e serman de tot, căci aci e mai coplesit de jidanî. Clasa inteligentă — în mîntea căreia sunt destinele poporului — aici mai mult ca în orî care loc e mai streină de dorințele și aspirațiunile poporului, aci mai mult ca și în orî care loc locuit de Români clasa inteligentă nesocotește

dulcea limbă romănescă, în casă se vorbește în o limbă streină, de pe mesele lor lipsesc cu totul foile romănești, așa, că se pot numera pe degete cei ce au foi romănești.

Merg mai departe. Inima mi se inveselește căci aud vesti din ce în ce mai bune. Unul vorbește despre *reuniunea de înmormîntare* numai de câțiva ani înființată în satul lor, altul spune că numai trei ani sunt de când sau constituit poporenii din comuna, în care dînsul locuște în o *societate de cumpătare* și se pôte observa o îmbunătățire atât în curățania moravurilor cât și în cele materiale. Un al treilea zice că la ei s'a înființat o *bibliotecă populară* iar altul, că la ei sa înființat o *reuniune de lectură și cîntări*. Tote acestea sunt vesti bune, semn că cei ce stau la cărma poporului — în aceste locuri — își pricep chemarea iar' poporul recunoscător știe prețui pe conducătorii cari lucră cu desinteresare pentru binele acelora, în fruntea cărora sunt puși.

Nu mai bucura mă pot când aud astfel de vesti bune, dar mai mult mă inveseleșc când aud cu câtă înflăcărare se vorbește despre astfel de lucruri între niște tineri pîtrunși de nobile ideale, cari mai curând orî mai târziu vor fi trimiși de lucrători în viaa Domnului, unde nădăduesc că vor fi niște lucrători harnici, conducători bravi, adeverați păstori și povețitori.

Mai mult mă inveseleșc întorsătura ce au luat lucrurile în tîmpul din urmă în seminariul nostru. Până acum orî și cine punea piciorul în seminar putea observa ura și neînțelegerea ce domnia între așa numiții „năsăudeni” și „ungureni”. Când acuma sunt doi ani pentru prima ôră am intrat în seminar, am rămas uimit. Știam că intru în seminar romănesc dar spre mai mare

TIPOGRAFIA, **LIBRĂRIA,**
NEGUȚĂTORIA DE PAPIR ȘI REQUISITE DE SCRIS.
— FUNDATĂ IN 1881. —

TIPOGRAFIA „AURORA“ A. TODORAN
ÎN GHERLA — SZAMOSUJVÁR.

Efectuează grabnic, cu gust și pre lângă cele mai moderate prețuri oricelucrări tipografice, precum: opuri științifice literare, cărți școlare și de rugăciuni, foi periodice, diare, acții, libele de depuneri ș. a., pentru neguțători conturi, cerculare, cărți de contabilitate, cataloage de prețuri, papire de epistolă și cuverte cu firma etc.

Ca tipograf precepător, care de 23 ani însumi conduc afacerile Tipografiei și o provăd din an în an conform cerințelor moderne, sum în plăcuta pozițiune de-a îndestuli și cele mai gingașe pretensiuni atât în privința gustului estetic cât și a prețurilor, fiind în stare a tinde concurența nu numai cu tipografiile din provincă ci și cu cele mai mari din capitală, de acea rog On. Public, ca în cas de trebuință să se adreseze la mine cu totă încrederea și se mă onoreze cu preț. comande, promițând că și cele mai mici lucrări se vor efectui prompt și cu gust. INVITĂRI DE CUNUNIA, BILETE DE VISITĂ, NECROLOGE ș. a. se pregătesc repede și se expediază cu rentărcerea postei.

In librăria noastră se află tot soiul de cărți edițiune proprie și streine. Ce nu s'ar afla în deposit se comandă în cel mai scurt timp și se expediază fără urcare de preț.

Tot dela noi se pot procura tot soiul de PAPIRE DE CANCELĂRIA, DE EPISTOLE, CUVERTE, PAPIRE COLORATE ȘI DE PACHETAT, REQUISITE DE SCRIS ȘI PENTRU ȘCOLĂ, CAIETE DE SCRIS ȘI DESEMNI în toate mărimile. REQUISITE DE DESEMNI ȘI COLORI.

Se primesc spre efectuare ICONE RELIGIOȘE ș. a. pictate în olei. La aceste se trimit — la cerere — cataloage de prețuri

Cataloage ilustrate se trimit gratis și franco ori și cui.

COMPUTURI DETALIAȚE (OFERTE) SE TREMIT LA CERERE ORI ȘI CUI GRATIS ȘI FRANCO ÎN TIMP DE CEL MULT 48 ORE.

Tote comandașe și recercările sunt a-se adresa la:
Tipografia „Aurora“ A. Todoran
În Gherla — Szamosújvár. 1, (6—6)

SÁRGA JÁNOS

Recomandă bogatul său magazin de

Vase și paramente bisericesci,

cum și de juvaeruri de brilante și diamante, orologe de aur și argint, tot felul de argintării și bijutării.

Catalog mare ilustrat se trimite gratis și franco.

Cluj (Kolozsvár), piața Mátyás-tér nr. 13.
— Telefon 354. —

7, (20—25.)

**Scrierile mai nouse
ale Doctorului Bunea:**

1. „Discursuri, Autonomia bisericescă, Diverse,“ volum 8° de 534 pag. Prețul 5 corone.
2. **Episcopii Petru Paul Aron și Dionisiu Novacoviciu,** sau istoria Românilor Transilvăneni de la 1751—1764. Volum 8° 517 pag. Prețul 4 cor. 50 fl.
3. **Vechile Episcopii Românești,** a Vadului Geoagiului, Silvașului și Belgradului. Volum 8° de 160 pag. Prețul 2 cor 50 fl.

Se pot procura și dela

Administrația „Révașului“
Cluj, Jókai-utca 6.

(La comandașe din afară este a-se adauge pe lângă preț și taxa de porto postal).

Un însemnat procent din prețul cărților e destinat pentru
biserica cea nouă
din Cluj.

Castelul din Carpați

Roman din viața poporului românesc
din Ardeal, de
Jules Verne.

Tradus din franțosește de
Victor Onișor.

Carte împodobită cu mulțime de chipuri frumoșe.

Se pôte căpeta pentru 1 coronă 60 fil.
și 10 fil. porto postal, dela
Administrația Révașului
Cluj, Jókai u. 6.

**„Mama S-tului
Augustin“**

de
Emil Bougaud,
episcop frances

Tradusă de „SALBA“ clericilor
români din Budapesta și tipărită
cu îngrijirea și cheltuiala d-lui
Dr. E. Dăianu.

Aceasta carte a fost recomandată de Pr. Ven. Consistor Metropolitan din Blaj prin circularul III. din 1902.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE
„TRANSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare din comitatele: Cojoena, Murês-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălăgiu, Sătmar, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și esplosiunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicnuite, anume: capitale pentru casuri de morțe, pe viață, de zestre, rente etc.

ASIGURĂRI POPORALE fără cerțetare medicală până la 1200 corone.

Asigurări pe cheltuelle imormintării, contra grindinei, sămănturi de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619.84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162.98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10.2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba româneșcă și în toate limbile din țără de la

Agentura generală a băncii
„Transsylvania“
Cluj, piața „Emke-tér“ Nr 16.

precum și de la agenturile locale și cerțuale din comunele mai mari.

10, 20—40

Wilhelm Ignác

ingenieur
Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de
măsurare de pământ,
mappare,
arangeare de posesiune.

După acord marchează linia căii ferate normale ori înguste.

Prețuește moșii, esoperează și valorează patente, pre lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la adresa de mai sus.

15—50.